

ProBiblio

voor bibliotheken

Bibliotheek, Bedrijf en Basisvaardigheden

Zeven praktijkvoorbeelden
uit Zuid-Holland

BIBLIOTHEEK, BEDRIJF EN BASISVAARDIGHEDEN

ZEVEN PRAKTIJKVOORBEEDEN UIT ZUID-HOLLAND

Op initiatief van het Bibliothekenoverleg Zuid-Holland (BOZH) zetten Zuid-Hollandse bibliotheken zich met het programma Taalnetwerk Zuid-Holland extra in voor de bestrijding van laaggeletterdheid. Als een van de onderdelen van dit programma onderzoekt de werkgroep bedrijven de mogelijkheden tot samenwerking met bedrijven gericht op het versterken van de basisvaardigheden. De werkgroep bestaat uit de bibliotheken Rotterdam, Spijkenisse, Maassluis, Oostland, Hoeksche Waard, Vlaardingen en ProBiblio.

De samenwerking met bedrijven is een van de speerpunten bij de bestrijding van laaggeletterdheid. De werkgroep Bedrijven is gestart vanuit de wetenschap dat ruim de helft van de laaggeletterden van 16 tot 65 jaar werk heeft. Ruim 500.000 laagtaalvaardige mensen werken in branches zoals logistiek, productiewerk, detailhandel, zorg, schoonmaak en afvalverwerking. Ook zij hebben basisvaardigheden nodig voor een duurzame participatie op de arbeidsmarkt. 'Educatie op de werkvloer' is niet alleen nuttig voor deze werknemers, maar strekt ook tot voordeel van de werkgevers. Denk bijvoorbeeld aan bredere inzetbaarheid, invoering van bedrijfsinnovatie, productieverhoging, een beter bedrijfsklimaat, betere kennis van de veiligheidsvoorschriften en minder ziekteverzuim. Kortom, educatie op de werkvloer is een belangrijk element van goed werkgeverschap.

De werkgroep Bedrijven wilde als eerste de volgende acties ondernemen:

- het inventariseren en beschrijven van praktijkvoorbeelden van samenwerking tussen Bibliotheek en bedrijf;
- het maken van een handreiking voor een plan van aanpak voor de samenwerking tussen Bibliotheek en bedrijf op basis van de praktijkvoorbeelden;
- het uitvoeren van een marktverkenning inzake de samenwerking tussen bibliotheken en bedrijven.

Deze brochure is het resultaat van de eerstgenoemde actie en bevat de beschrijvingen van zeven praktijkvoorbeelden van samenwerking tussen Zuid-Hollandse bibliotheken en bedrijven. De beschrijvingen zijn gebaseerd op interviews met bibliotheekmedewerkers.

Wat opvalt is de verscheidenheid aan rollen van de Bibliotheek. Soms is de rol van de Bibliotheek klein en gaat deze niet verder dan faciliteren (bijv. het ter beschikking stellen van collectie en accommodatie) en het aanbieden van digitale oefenplekken. Soms ook treedt de Bibliotheek op als professionele taalaanbieder van individuele maatwerktrajecten. Inhoudelijk zijn er allerhande varianten. Zo kan de Bibliotheek digitale vaardigheidscursussen (als Klik&Tik en Digisterker) verzorgen of kunnen getrainde taalvrijwilligers taalles geven. Veelal is er subsidie vanuit het gemeentelijk educatiebudget (de zogeheten WEB-gelden) en vaak levert ook de werkgever een financiële bijdrage.

Wij hopen dat deze brochure een inspiratiebron is voor meer samenwerking tussen Bibliotheek en bedrijf op het gebied van basisvaardigheden. De werkgroep bedrijven gaat op basis van de zeven praktijkvoorbeelden een plan van aanpak maken.

Meer informatie:

Thomas Bersee, tbersee@probiblio.nl

Ellie van der Meer, evdmeer@probiblio.nl

INHOUDSOPGAVE

<u>BIBLIOTHEEK DEN HAAG & RE-INTEGRATIEBEDRIJF</u>	4
<u>BIBLIOTHEEK HOEKSCHE WAARD & ZORGINSTELLING</u>	7
<u>BIBLIOTHEEK MAASSLUIS MIDDEN-DELFLAND & PARTICIPATIEBEDRIJF</u>	9
<u>BIBLIOTHEEK OOSTLAND & SUPERMARKT</u>	12
<u>BIBLIOTHEEK OOSTLAND & TUINBOUWBEDRIJF</u>	14
<u>BIBLIOTHEEK DE BOEKENBERG SPIJKENISSE & AFVAL- EN REINIGINGSBEDRIJF</u>	16
<u>BIBLIOTHEEK ZOETERMEER / DE VOLKSUNIVERSITEIT & AFVALINZAMELING GEMEENTE</u>	19

Taal op de werkvloer

Samenwerkingspartners
Bibliotheek Den Haag & Biesieklette

Stallingbeheerder ben je maar voor even. Biesieklette exploiteert bewaakte stallingen en verhuurt strandrolstoelen. Daarnaast begeleiden ze werknemers naar regulier werk door een ontwikkeltraject op maat aan te bieden. Werknemers worstelen regelmatig met basisvaardigheden, zowel taal als digitaal. Zo kwam Biesieklette in contact met het Taalhuis op de tweede verdieping van de Haagse bibliotheek en ontstond een samenwerking met het ROC Mondriaan, Bibliotheek Den Haag en reïntegratiebedrijf Biesieklette.

AANLEIDING

De begeleider van werknemers van Biesieklette bezocht in september 2016 de programmaleider van het Taalhuis met de vraag of de bibliotheek zijn medewerkers met taalachterstanden kon helpen. In december was een gezamenlijk projectplan klaar voor taallessen in de bibliotheek o.l.v. een taalvrijwilliger. Er volgden twee knelpunten: de directie van Biesieklette wilde liever geen werktijd beschikbaar stellen voor lessen; en de subsidieaanvraag bij 'Tel mee met Taal' bleek te gecompliceerd voor met name Biesieklette. Het eerste plan kwam in de ijskast te staan. Enkele weken later kwam de wervingscampagne Doe weer mee! – ondergebracht bij het ROC Mondriaan – in beeld. Door gebruik te maken van het taalaanbod dat de gemeente Den Haag heeft ingekocht bij ROC Mondriaan kon een traject "Taal op de werkvloer" op maat aangeboden worden. Voor € 30,- per cursist, betaald door Biesieklette aan het ROC kunnen 30 deelnemers per jaar taallessen volgen. De directie van Biesieklette ging tenslotte akkoord met lessen onder werktijd en huiswerk in eigen tijd. Toen eenmaal de financiering rond was ging het snel: de partijen sloten een convenant en in maart 2017 zijn de eerste lessen van start gegaan.

MOTIVATIE

Biesieklette is een reïntegratiebedrijf, werknemers blijven slechts 2 jaar bij hen om vervolgens door te stromen naar regulier werk. Het verder ontwikkelen en opleiden van werknemers behoort tot de kerntaken van het bedrijf. Basisvaardigheden en met name taalvaardigheid is belangrijk. Het Taalhuis is een kwalitatief netwerk voor informele educatie. De stap naar de bibliotheek en het Taalhuis was daardoor snel gezet. Bindend was het enthousiasme wat zowel het bedrijf als de bibliotheek toonden voor dit project.

KORTE PROJECTOMSCHRIJVING

Gedurende 12 weken – één dagdeel per week – krijgen 10 werknemers van Biesieklette taallessen in een klaslokaal van ROC Mondriaan. Een NT2 docent verzorgt de lessen "Taal op de werkvloer". De Biesieklette-medewerkers zitten dus bij elkaar in de klas, en de inhoud van de lessen sluit aan op de dagelijkse praktijk. Naast de klassikale lessen maken de werknemers huiswerk op oefenen.nl in het Taalhuis, waar zij ondersteund worden door een taalvrijwilliger. Deze cyclus van 12 weken wordt drie keer per jaar herhaald met een nieuwe groep. Dus 30 verschillende werknemers worden bereikt. Het project is in maart 2017 gestart.

DOELSTELLINGEN

De partners in het project sloten een convenant. De doelstellingen van het project zijn in het convenant als volgt geformuleerd:

- De werving van laaggeletterde werknemers voor een cursus 'Taal op de werkvloer';
- Het bieden van een passend traject voor de werknemers, passend bij hun leerwens en mogelijkheden;
- Het verhogen van het taalniveau (en/of digitale vaardigheden) van de deelnemers;
- De deelnemers een optimale begeleiding bieden door het inzetten van taalvrijwilligers.

Uiteindelijk draait het om een traject van taal- en basisvaardigheden waarbij werknemers getraind worden in taal en bij uitzondering digitaal. Dit hebben zij nodig bij het uitvoeren van het uitvoeren van hun functie en om in de toekomst een baan te verwerven.

DOELGROEP

Biesieklette werft de deelnemers onder zijn werknemers. Het zijn over het algemeen mensen met een middelgrote afstand van de arbeidsmarkt, meestal laagopgeleid. Opmerkelijk is dat naast NT2ers ook – de traditioneel minder makkelijk te vinden – NT1ers worden gevonden. Om in aanmerking te komen voor deelname aan de cursus moet worden voldaan aan een aantal voorwaarden dat zijn:

- Werknemers zijn woonachtig in Den Haag;
- Werknemers zijn gealfabetiseerd;
- Werknemers zijn niet (meer) inburgeringsplichtig.

Samenwerking

In dit project werken de volgende partners samen: Biesieklette, Bibliotheek Den Haag, Taalhuis Den Haag, Taal+ school ROC Mondriaan en Doe weer mee! Biesieklette werft deelnemers, roostert hen uit en levert input voor de lessen. Het Taalhuis begeleidt de cursisten met huiswerk en ondersteunt bij oefenen.nl, verder faciliteert het Taalhuis studieruimten in bibliotheekvestigingen. Het Taalhuis adviseert tevens na de cursus over vervolgstappen zodat de cursist zich kan doorontwikkelen. Doe weer mee! geeft informatie over cursus 'Taal op de werkvloer', ondersteunt de intakeprocedures en zorgt voor de overdracht naar ROC Mondriaan. Taal+ school ROC Mondriaan stelt de lessen samen, voert ze uit en verricht de intake. Deelnemende partners hebben de ambitie om jaarlijks voor 30 werknemers van Biesieklette een training 'Taal op de werkvloer' uit te voeren.

FINANCIERING

Biesieklette investeert in het project door de werknemers in werktijd de cursus te laten volgen, zij maken kosten door invallers te regelen die de leeggevallen plek in de stallingen opvullen. Verder investeren zij uren om het project samen met de partners op te zetten en verder te ontwikkelen.

De programmaleider van het Taalhuis investeert haar reguliere uren in het project, zij is in dienst is van Bibliotheek Den Haag. De huiswerkondersteuning in het Taalhuis wordt door taalvrijwilligers gedaan.

Biesieklette betaalt in totaal 900 euro per jaar aan het ROC Mondriaan voor de lessen, dit is 30 cursisten x € 30. De overige kosten van ROC Mondriaan worden gedekt door subsidie van Doe weer mee! De hoogte daarvan is niet bekend.

Begrotingen van partners zijn niet openbaar.

ORGANISATIE LESSEN

Voor aanvang van de cursus wordt bij de deelnemers een intake afgenomen, het taalniveau wordt m.b.v. een korte toets ingeschat. Tijdens de intake worden ook alle benodigde documenten verzameld. De intake vindt plaats bij Biesieklette of bij de Taal+ school van ROC Mondriaan. Medewerkers van ROC Mondriaan verzorgen de intake. Na afloop van alle intakes wordt een groepsindeling gemaakt. In overleg met alle partijen worden lestijden en een start- en einddatum vastgesteld. Deelnemers 'Taal op de werkvloer' volgen een traject op maat van 12 weken. Cursisten komen voor de groepslessen één keer per week naar de locatie van de Taal+ school van ROC Mondriaan, Brouwersgracht 50 in Den Haag. In het digitale deel werken de deelnemers met oefenmateriaal van ETV in de portal www.oefenen.nl. Het volgsysteem van oefenen.nl wordt niet gebruikt. Vrijwilligers van het Taalhuis zorgen voor begeleiding. Deze begeleiding wordt aangeboden op 2 locaties van de Bibliotheek Den Haag: in het Taalhuis in de Centrale Bibliotheek op het Spui en in het DigiTaalPunt in de wijkbibliotheek Escamp op de Leyweg.

INHOUD LESSEN

Het lesmateriaal in de groepslessen heeft betrekking op taal op het werk in het algemeen en taal van de eigen werkvloer in het bijzonder. Biesieklette draagt bij om de lesstof zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de praktijk. Soms ligt er meer accent op digitale vaardigheden ('Digi-taal op de werkvloer') of op Schrijven op maat, gericht op de werkvloer. Wanneer blijkt dat de werknemer de Nederlandse taal nog amper beheerst kiest het ROC voor een NT2-aanbod, al dan niet met de nadruk op spreekvaardigheid. Het ROC Mondriaan zet zijn eigen beproefde lesmethoden in, dit kan variëren per groep. Na de intake van de deelnemers wordt de exacte inhoud van de cursus vastgesteld, deze is immers afhankelijk van het taalniveau, de leerbaarheid en de leerwens. De cursus wordt afgesloten met een toets waarop de vorderingen van de cursist zijn vermeld. Cursisten ontvangen na afloop een bewijs van deelname tijdens een feestelijke uitreiking en een vervolgadvis. Het ROC Mondriaan waarborgt de kwaliteit van de lessen.

EVALUATIE

Na afloop van de 12 weken les evalueren de partners het project en stellen – indien noodzakelijk – zij in overleg de koers bij. De eerste evaluatie staat gepland voor september 2017.

UITEINDELIJK GAAT HET OM DE MENSEN!

Valkuilen:

- Bij blended learning is het klassikale gedeelte succesvol, maar zelfstudie blijkt moeilijk in de praktijk. Huiswerk wordt toch te vrijblijvend opgevat;
- Teveel willen toetsen en meten: in dit project wordt alleen getoetst om de werknemer verder te helpen, dus een intake en een toets voor vervolgadvis.
- Rome en Parijs zijn ook niet in één dag gebouwd. Voor dit soort trajecten is een lange adem nodig, en dan opeens kan het weer snel gaan. Dit betekent dat er tijd beschikbaar moet zijn voor een specialist Taalhuis.

Succesfactoren:

- Het project krijgt veel positieve aandacht, dit straalt af op de bibliotheek en versterkt het beeld van openleercentrum;
- De filosofie van het Taalhuis is om niet alles voor te kauwen en vast te leggen, men gelooft in de kracht van mensen zelf en ondersteunt hen bij hun eigen ontwikkeling;
- Door met drie ronden per jaar te werken kunnen de partners het project bijsturen als zaken in de praktijk niet werken;
- Het project verbindt: door de samenwerking is het vanzelfsprekender om bestaande (taal)activiteiten van de verschillende partners met elkaar te verbinden: meer aandacht, meer laaggeletterden bereikt;
- De belangrijkste succesfactor is de visie van de programmaleider van het Taalhuis: "Uiteindelijk gaat het om de mensen! Het gaat niet over de klanten, de cursisten of de doelgroepen, maar om mensenlevens. Soms verwijst je iemand naar een taalles en hoor je pas twee jaar later dat degene de cursus heeft volbracht en op weg is naar het MBO om het beroep van haar dromen te leren. Je bent maar een kleine schakel. Maar daar doe je het voor".

Bronnen

www.bibliotheekdenhaag.nl

www.biesieklette.nl

www.doeweermee.nl

Contactpersoon

Réka Deuten- Makkai, programmaleider Taalhuis, de Bibliotheek Den Haag

Klik & Tik 1, 2, en 3

Samenwerkingspartners
Bibliotheek Hoeksche Waard & Zorgwaard

“Welke zorg zou je zelf voor een van je dierbaren willen krijgen?” Deze vraag vormt voor Zorgwaard de basis voor de dienstverlening. De medewerkers willen wat betekenen voor mensen die zorg nodig hebben. Naast het verrichten van verzorgende handelingen zijn er ook administratieve werkzaamheden. Voor het verbeteren van digitale vaardigheden zocht Zorgwaard contact met de bibliotheek. Bibliotheek Hoeksche Waard ondersteunt informele educatie en zelfontplooiing en helpt graag werknemers van bedrijven met het verbeteren van basisvaardigheden.

AANLEIDING

Zorgwaard is al langer een samenwerkingspartner van de bibliotheek. Inmiddels huist de bibliotheek in de zorgcentra Huis te Hoecke in Puttershoek, Rembrandt in Oud-Beijerland en het Weegje in 's Gravendeel. In 2017 werken bibliotheek en Zorgwaard ook inhoudelijk samen en organiseren zij samen activiteiten. Zorgwaard en de bibliotheek spraken op directieniveau over de mediawijsheid. De praktijkleider van Zorgwaard benaderde vervolgens de manager Educatie, Collectie & Activiteiten van de bibliotheek.

MOTIVATIE

Met het contact tussen de praktijkleider en de manager van de bibliotheek kwam vraag en aanbod bij elkaar. Zorgwaard stelt jaarlijks een divers scholingsprogramma op voor haar medewerkers. Bibliotheek Hoeksche Waard maakt gebruik van het landelijk ontwikkelde programma Klik & Tik, onderdeel van Oefenen.nl.

KORTE PROJECTOMSCHRIJVING

Voor tien werknemers van Zorgwaard worden drie keer lessen Klik & Tik georganiseerd. Zorgwaard levert de cursisten en de bibliotheek verzorgt de lessen met twee mediacoaches. Zorgwaard zorgt voor een beschikbare locatie met beamer, scherm en verzorgt de catering. De bibliotheek levert laptops op locatie. De workshops vinden om de twee weken plaats en bestaan uit de onderdelen:

- De basis (over typen, klikken en websites bekijken)
- Het internet op (over e-mailen, downloaden en browsers)
- Samen op het web (over sociale netwerken, links en weblogs).

Twee mediacoaches geven de lessen in Zorgwaard waar voldoende laptops aanwezig zijn. De werknemers volgen het bestaande lesprogramma van Klik & Tik. Daarnaast geven zij huiswerkopdrachten die de werknemer in Oefenen.nl kan doen. De mediacoaches gebruiken het volgsysteem van Oefenen.nl om hen te begeleiden. Bedoeling is om zowel de digitale vaardigheid als de taalvaardigheid van de werknemers te vergroten.

DOELGROEP EN DOELSTELLING

Tot de doelgroep behoren medewerkers van Zorgwaard. Dit zijn voornamelijk vrouwen die praktisch werk hebben maar ook administratieve werkzaamheden verrichten met de computer. Doelstelling is hen daarin vaardiger te maken. Er is geen document waarin de doelstelling uitgebreid geformuleerd staat.

SAMENWERKING

De samenwerking tussen bibliotheek en Zorgwaard bevindt zich zowel op directie als operationeel niveau. Bij de Klik & Tik activiteit zijn afspraken op grond van een offerte gemaakt, mocht de samenwerking structureler worden en/of met een groter bereik dan zou een contract zinnig zijn.

FINANCIERING

De bibliotheek rekent aan Zorgwaard € 360,- voor de drie workshops Klik & Tik.

KINK IN DE KABEL

Het project is echter nooit uitgevoerd. Er kwam een kink in de kabel. Zorgwaard 'verstopte' het lesprogramma van de bibliotheek in het totale cursusaanbod waaruit de werknemers mogen kiezen. Het aanbod was te vrijblijvend en niet als verplichtend onderdeel naar een beter functioneren in het dagelijkse werk of toekomstig werk. Naast breicursussen en bloemschikken steekt een cursus digitale vaardigheden wat bleek af. Maar twee medewerkers van Zorgwaard schreven zich in voor de cursus. Te weinig om een groep te starten. Deze mensen zijn bij de bestaande cursussen Klik & Tik aangeschoven en verder niet meer gevolgd. Bibliotheek en Zorgwaard gaan zeker opnieuw proberen de cursus in groepsverband op een andere wijze aan te bieden.

EVALUATIE EN GELEERDE LESSEN

- De bibliotheek heeft zich voorgenomen meer te sturen bij de werving van cursisten en meer vast te leggen in de samenwerking. Kort geleden is dezelfde vraag vanuit een andere zorgorganisatie (Alerimus) gesteld, waarbij de opgedane ervaringen worden meegenomen.
- Inzet van mediacoaches is voor de bibliotheek in augustus gepland dat is voor de mediacoaches een rustige tijd i.v.m. de schoolvakantie.

Bronnen

www.zorg-waard.nl

www.bibliotheekhoekschewaard.nl

Contactpersoon

Rida van Kints, manager Educatie, Collectie & Activiteiten, de Bibliotheek Hoeksche Waard

Taalmeter groep 4

Samenwerkingspartners Bibliotheek Maassluis Midden-Delfland & Stroomopwaarts

Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, de vierde groep, het granieten bestand. Er zijn mooie woorden bedacht voor inwoners die weinig tot geen kans maken op de arbeidsmarkt en al jarenlang geen betaald werk hebben. Hun toekomst is minder mooi. Vaak is vrijwilligerswerk de laatste optie. Het hebben van basisvaardigheden verhoogt hun kans. In Maassluis slaan Stroomopwaarts en de bibliotheek de handen ineen om de laaggeletterden uit deze groep te ondersteunen.

AANLEIDING

In juni 2013 ontstond in Maassluis het Taalfront: een samenwerkingsverband om laaggeletterdheid in Maassluis te signaleren en – door actief vraag en aanbod te verbinden – te bestrijden. Het Taalfront groeide afgelopen jaren uit tot een stevig netwerk met verschillende initiatieven en organisaties. Eind 2016 gingen Stroomopwaarts en de bibliotheek samenwerken. De pilot ‘Taalmeter groep 4’ is opgezet als onderdeel van het programma ‘Top we spreken dezelfde taal!’

MOTIVATIE

Stroomopwaarts is een regionaal participatiebedrijf en helpt mensen op weg naar werk. Het bedrijf steunt inwoners van Maassluis, Vlaardingen en Schiedam die niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien met werk, inkomen en zorg. Voor het vervullen van deze rol biedt Stroomopwaarts langdurige werklozen taallessen in samenwerking met de Bibliotheek Maassluis | Midden Delfland. De bibliotheek realiseert zich dat het Taalfront de afgelopen drie jaar slechts een klein gedeelte van de laaggeletterden in Maassluis heeft bereikt. Vanaf 2016 richt het Taalfront zich op samenwerking met Stroomopwaarts en grote bedrijven, scholen en wijkteams. Hiervoor is een aanjager basisvaardigheden aangetrokken.

PILOTOMSCHRIJVING

De Taalmeter – een instrument waarbij snel een indicatie gegeven wordt over het taalniveau – speelt een cruciale rol in deze pilot. Het werkt als volgt. De participatiecoach van Stroomopwaarts organiseert om de 3 à 4 weken een bijeenkomst met klanten uit de doelgroep. De aanjager van de bibliotheek is tijdens de bijeenkomst aanwezig en neemt de Taalmeter af. Vervolgens roept zij de mensen waarbij zij laaggeletterdheid vermoedt op. Met hen heeft zij een gesprek en vraagt hen drie opdrachten te doen uit de Succes!-reeks. Nu volgt een advies van de bibliotheek aan Stroomopwaarts over welke taalondersteuning de klant nodig heeft. Na het akkoord van de participatiecoach van Stroomopwaarts nodigt de bibliotheek de klant uit voor taallessen. De bibliotheek heeft zelf vier taallessen gegeven door een NT2 docent, een Klik & Tik en een DigiD-cursus onder haar dak. Verder zijn taalmaatjes beschikbaar. Mocht er geen passend aanbod zijn, dan wijkt de aanjager van de bibliotheek uit naar ander taalinitiatief in de stad, zoals bijvoorbeeld De Maassluisse Kerken of het buurthuis. Er is geen afgebakende lescyclus vastgesteld. Cursisten blijven zolang als het nodig is op taallessen. De pilot maakt deel uit van een groter plan van het Stroomopwaarts: ‘Top we spreken dezelfde taal!’.

DOELGROEP EN DOELSTELLING

Het draait hier om zowel mannen als vrouwen van verschillende leeftijden die geen werk hebben. Hun taalniveau varieert van analfabetisme tot eenvoudig Nederlands kunnen lezen en schrijven (B1). Door het grote aanbod taallessen kunnen zij op niveau worden geplaatst. De doelstelling is dat eind 2017 minimaal 10% van de klanten op taallessen zit en/of gekoppeld is aan een taalmaatje. Het doel van Stroomopwaarts is om zijn klanten aan (vrijwilligers-) werk te helpen.

SAMENWERKING

De samenwerking verloopt goed en dat heeft meerdere redenen. Zoals genoemd is ‘Taalmeter groep 4’ onderdeel van een groter plan ‘Top we spreken dezelfde taal!’. Stroomopwaarts is partner in het netwerk van het Taalfront dat een solide basis vormt. Spelers rond taal in de stad weten elkaar makkelijk te vinden. Daarbij functioneert het Taalhuis goed met inzet van vrijwilligers goed. Hierdoor kunnen er in deze pilot stappen gemaakt worden. Stroomopwaarts organiseert de bijeenkomsten waar de bibliotheek haar cursisten werft d.m.v. het afnemen van de Taalmeter. Daarnaast organiseert Stroomopwaarts beurzen rond vrijwilligerswerk, daar kan de bibliotheek vrijwilligers werven. De bibliotheek onderhoudt contact met de klant en plaatst hem of haar op een leertraject. In de meeste gevallen wordt de les in de bibliotheek uitgevoerd. Er is een nauw contact met de docent: bibliotheek en docent bewaken samen de voortgang. Stroomopwaarts en de bibliotheek evalueren de gang van zaken op informele wijze een keer per maand.

FINANCIERING

De pilot wordt vanuit de WEB-gelden en het Stimuleringsfonds gefinancierd. Er is € 300,- per persoon beschikbaar. Er is geen begroting of offerte beschikbaar.

ORGANISATIE EN INHOUD LESSEN

De klanten stromen in bij bestaande groepen. Wanneer er geen geschikte groep is, brengt de bibliotheek hem of haar onder bij andere taalaanbieders of bij een taalmaatje. Het is ook mogelijk om nieuw aanbod te creëren. De lesgroepen zijn op niveau ingedeeld. Ook binnen een groep verschillen de niveaus, er stromen immers ook steeds nieuwe cursisten in. Het aanbod bestrijkt de volgende basisvaardigheden:

- Taal, zowel spreken, lezen, luisteren als schrijven
 - Een NT2 docent verzorgt de taallessen zonder hulp van vrijwilligers
 - De docent bepaalt zelf het lesmateriaal
 - De lessen worden buiten openingstijden in de bibliotheek gegeven in kleine groepjes (geen cursuslokaal)
 - De lessen zijn wekelijks
 - Absentie wordt gemeld door de docent aan de aanjager
 - In sommige gevallen hebben cursisten een taalmaatje, het kan ook een combinatie van les en een taalmaatje zijn.
- Rekenen
 - Wordt nog niet al afzonderlijke cursus aangeboden, klanten worden ingeschreven voor het aanbod van NL Educatie (Omgaan met geld).
- Digitale vaardigheden
 - Klik & Tik
 - Digisterker
- Overige basisvaardigheden
 - Programma Drieluik: Zelfstandig worden, omgang met geld en gezondheid door de bibliotheek ingekocht bij NL educatie

EVALUATIE

Maandelijks evalueren Stroomopwaarts en de bibliotheek het proces. De lijnen tussen de aanjager en de NT2 docenten zijn kort, de lessen vinden immers in de bibliotheek plaats. Voor de werving en voortgang van de cursisten staat de Taalmeter, een gesprek en toetsen (o.a. Succes!) centraal.

KRUIP IN DE HUID VAN DE CURSIST

Aandachtspunten:

- Meer publiciteit rond dit initiatief om andere bedrijven op ideeën te brengen is gewenst.

Succesfactoren:

- Zoek de klant op, ga naar vindplekken en neem werk uit handen van de werkgever;
- De bibliotheek beschikt met het netwerk Taalfront over veel activiteiten, kennis en ervaring verspreid over verschillende organisaties. Deze sterke basis komt ten goede aan de pilot. Juist de optelsom van alle initiatieven rond basisvaardigheid is belangrijk;
- Kruipt in de huid van de cursist. De aanjager basisvaardigheden van Bibliotheek Maassluis weet zelf hoe het is om helemaal niks van een taal te verstaan en niet te kunnen communiceren in het land waarin je leeft en woont. Het is goed om je te verplaatsen in degene voor wie je het doet, dan weet je vanzelf wat je moet doen.

Bronnen:

www.debibliotheekmm.nl

www.stroomopwaarts.nl

<https://debibliotheekmm.wordpress.com/tag/taalfront/>

<https://basismeters.nl/>

Contactpersoon:

Barbara Teuben, aanjager basisvaardigheden Taalfront, de Bibliotheek Maassluis | Midden-Delfland

Bibliotheek Maassluis | Midden-Delfland

Taal op de werkvloer

Samenwerkingspartners
Bibliotheek Oostland & Ahold Delhaize

“Goede beheersing van de Nederlandse taal” staat in de vacature voor magazijnmedewerker van het distributiecentrum van Albert Heijn. Dit is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Daarom bracht Stichting Lezen & Schrijven ruim twee jaar geleden het bedrijf van Ahold Delhaize uit Delfgauw in contact met Bibliotheek Oostland.

AANLEIDING

Stichting Lezen & Schrijven koppelde Ahold en Bibliotheek Oostland aan elkaar om de laaggeletterde medewerkers van het distributiecentrum te ondersteunen met Nederlandse taal. De bibliotheek startte de pilot 'Taal op de werkvloer'. Het hoofd vakteam volwassenen van de bibliotheek legde contact met de afdelingschef van Ahold, zij maakten samen de taallessen mogelijk. Hun samenwerking verloopt op een informele manier, er is niets van tevoren vastgelegd in contracten.

MOTIVATIE

Ahold verwacht dat zijn medewerkers de Nederlandse taal goed beheersen. Voor medewerkers die hier moeite mee hebben, bieden zij taallessen aan. De lessen moeten in eigen tijd gevolgd worden. Het motto van Bibliotheek Oostland is "In een bibliotheek gaat het niet om boeken maar om mensen. Je hele leven lang leren, lezen, ontspannen, ontmoeten, verdiepen, verbazen..." Verder denkt de bibliotheek ook NT1 laaggeletterden te kunnen vinden op de werkvloer van Ahold. Dit laatste lukt overigens nog niet.

KORTE PROJECTOMSCHRIJVING

Gedurende een half jaar volgen acht tot zes werknemers taallessen in twee verschillende groepen. Medewerkers doen op vrijwillige basis mee. De lessen worden wekelijks in de vergaderzaal bij Ahold gegeven door twee taalvrijwilligers. De cursisten bepalen zelf hun leerdoelen: zij kiezen wat ze willen leren. Bijvoorbeeld alle woorden en zinnen die bij een hobby horen of leren hoe je een brief schrijft. De keuze is vrij en het is niet aan het werk gerelateerd. Na een intake – afgenomen door de bibliotheek – stelt de taalvrijwilliger lessen samen uit de leermiddelen Succes! en Klare taal. Medewerkers investeren eigen tijd in de taallessen. De lessen zijn niet op een vast tijdstip. In het distributiecentrum werkt het personeel in shiften, taallessen gebeuren op wisselende tijden voor of na hun shift. Dat betekent dat de taalvrijwilligers ook op wisselende tijden naar Ahold toe gaan. Zowel in 2016 als in 2017 startte een lessencyclus van een half jaar.

DOELGROEP EN DOELSTELLINGEN

In de huidige groep zitten mannen van Marokkaanse, Turkse en Poolse afkomst. Ze zijn merendeels laagopgeleid en zijn van middelbare leeftijd. Doelstellingen zijn niet vooraf gedefinieerd en vastgelegd maar in het kort komt het erop neer dat Ahold en de bibliotheek de Nederlandse taal verbeteren bij werknemers van Ahold.

SAMENWERKING

Stichting Lezen & Schrijven bracht de twee partijen met elkaar in contact. Nu werken de afdelingschef, het hoofd vakteam en coördinator Taalhuis van de bibliotheek nauw samen. Een belangrijke rol is weggelegd voor de twee vrijwilligers, zij begeleiden de lessen en zijn eerste aanspreekpunt voor de cursisten. Bovendien zijn zij wekelijks aanwezig op de locatie, informeel zijn zij de ogen en oren voor zowel de bibliotheek als Ahold. De samenwerking verloopt op een informele manier, er is niets van tevoren vastgelegd in contracten.

FINANCIERING

Het project wordt vanuit de WEB-gelden gefinancierd. Incidenteel geeft Ahold een bijdrage voor leermaterialen. De bibliotheek verleent de dienst gratis aan Ahold. Er is geen begroting of offerte beschikbaar.

EVALUATIE

De vraag van de werknemer staat centraal, dat is de basis voor de taallessen. Er is geen sprake van een vaste methodiek. Zowel spreken, lezen, luisteren als schrijven kan aan bod komen. Op managementniveau is er regelmatig contact tussen Ahold en de bibliotheek. Aan het eind van het half jaar spreken de partners samen de gang van zaken door.

KLEIN BEREIK HEeft OOK VOORDELEN

Aandachtspunten:

- Het aantal cursisten is in twee jaar licht afgenomen, dit komt waarschijnlijk omdat de medewerkers de lessen in eigen tijd moeten volgen;
- Vanuit de werkgever is er niet veel aandacht voor de vorderingen van de cursisten.

Succesfactoren:

- Door de investering van eigen tijd zijn de mensen die wel de lessen volgen zeer gemotiveerd;
- De kleine groep heeft ook voordelen: er is genoeg tijd en aandacht voor alle cursisten.

Bronnen:

www.bibliotheekoostland.nl

<https://werk.ah.nl/bedrijfsonderdelen/distributie>

www.aholddelhaize.com

Contactpersonen:

Esther de Wit, hoofd vakteam volwassenen en Karlien van Bijnen, coördinator Taalhuis, de Bibliotheek Oostland

Bibliotheek Oostland - Berkel en Rodenrijs

Taal op de werkvloer

Samenwerkingspartners
Bibliotheek Oostland & Leo Ammerlaan plantenkwekerij

Familiebedrijf Leo Ammerlaan is van tuinbouwbedrijf uitgegroeid naar internationale plantenkwekerij. Het Bleiswijkse bedrijf telt ongeveer tachtig werknemers. Tijden zijn veranderd sinds de kinderen van oude baas Leo het bedrijf overnamen. Er is niet alleen aandacht voor duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen, ook de ontwikkeling van de werknemer wordt belangrijker. En als het gaat om taalontwikkeling is de bibliotheek een gewaardeerde buur.

AANLEIDING

Op de werkvloer van het bedrijf Ammerlaan bleken medewerkers niet altijd goed toegerust om presentaties te houden, nieuwsbrieven te lezen en uitzendkrachten aan te sturen. Terwijl dat wel van hen verwacht werd. Helaas, de Nederlandse taalvaardigheid schoot bij sommige werknemers te kort. De nieuwe directeur van de plantenwekerij wilde hier graag iets aan doen. Zij is tevens voorzitter van VNO-NCW Oostland en is actief bij de lokale Lions. Uiteindelijk is het contact met Bibliotheek Oostland via de Lions gelegd. Bibliotheek en bedrijf gaan informeel met elkaar om, afspraken zijn mondeling overeengekomen.

Bibliotheek Oostland
Berkel en Rodenrijs

MOTIVATIE

Ammerlaan ziet in dat een goede beheersing van de Nederlandse taal belangrijk is om goed te functioneren op de werkvloer. Het bedrijf stelt de werknemers in de gelegenheid taallessen te volgen, gedeeltelijk onder werktijd. Verder is Ammerlaan betrokken bij de leerresultaten en spreekt werknemers hierop aan. Activiteiten rond taal en ontwikkeling is een speerpunt van Bibliotheek Oostland. De bibliotheek organiseert verschillende complementaire taalactiviteiten voor volwassenen. Bovendien denkt de bibliotheek NT1 laaggeletterden te kunnen vinden via de werkvloer van Ammerlaan.

KORTE PROJECTOMSCHRIJVING

Tien medewerkers van Ammerlaan volgen vrijwillig taallessen. Door drie taalvrijwilligers en een NT2 docent wordt aan vier niveaugroepen lesgegeven. De cursisten werken in groepjes o.l.v. een vrijwilliger en richten zich op vaardigheden die nodig zijn voor het werk met behulp van Klare taal en praktijkmaterialen. De NT2 docent is ingeschakeld voor twee werknemers die analfabeet zijn. Deze werknemers leren met alfabetiseringsmateriaal 7/43. De lessen vinden wekelijks plaats en duren ongeveer twee uur. De werknemers hoeven niet ver te reizen: de lessen worden in een cursusruimte van het bedrijf gegeven. De helft van de cursustijd is in werktijd, de andere helft plus het maken van huiswerk is in eigen tijd. Het bedrijf let goed op of het huiswerk gemaakt wordt.

DOELGROEP EN DOELSTELLINGEN

Zowel mannen als vrouwen doen mee aan Taal op de werkvloer. Het zijn voornamelijk NT2 medewerkers van diverse leeftijden. De cursisten werken allemaal bij Ammerlaan. De doelstelling – niet formeel vastgelegd – is om werknemers beter te laten functioneren op de werkvloer door het Nederlands te verbeteren.

SAMENWERKING

De samenwerking is hecht en op verschillende niveaus: directie, management en medewerkersvrijwilligers. Er is niets van tevoren vastgelegd in contracten. Ammerlaan werft de cursisten, de bibliotheek verzorgt de intake. Samen bewaken de partners de voortgang van het project en van de cursisten.

FINANCIERING

Het project wordt vanuit de WEB-gelden gefinancierd. Ammerlaan draagt bij aan de kosten voor leermaterialen. De bibliotheek verleent de dienst gratis aan Ammerlaan. Het bedrijf belooft medewerkers die de taallessen voltooid hebben door geld aan hen te geven voor verdere scholing.

Er is geen begroting of offerte beschikbaar.

EVALUATIE

Bibliotheek Oostland en Ammerlaan hebben geen vastgelegde afspraken gemaakt. Toch is de samenwerking – met de personeelsafdeling van het bedrijf – zo nauw dat er goed zicht is op vorderingen van de cursisten. De werknemers staan meer in hun kracht op de werkvloer. Ammerlaan laat zijn tevredenheid in stijl blijken: schenken plantjes voor alle vrijwilligers van het Taalhuis en nemen het thema laaggeletterdheid op in het jaarprogramma van het VNO-NCW-overleg.

EEN BETROKKEN BEDRIJF IS HET HALVE WERK

Succesfactoren:

- De vrijwilligers van de bibliotheek zorgen voor een goede sfeer en zijn flexibel;
- De betrokkenheid van Ammerlaan is groot, dit werkt motiverend;
- Door de keten van taalactiviteiten die Bibliotheek Oostland aanbiedt maken cursisten een taalcarrière. Eerst zijn zij zelf cursist en langzaam klimmen zij op en worden bijvoorbeeld ingezet als 'bezoekmannen', waarbij zij taalgenoten en instellingen helpen met elkaar te communiceren. Taal op de werkvloer maakt deel uit van de keten.

Bronnen:

www.bibliotheekoostland.nl

www.leoammerlaan.nl

Contactpersonen:

Esther de Wit, hoofd vakteam volwassenen en Karlien van Bijnen, coördinator Taalhuis, de Bibliotheek Oostland

Digi (Taal) & Reinis

Samenwerkingspartners Bibliotheek de Boekenberg in Spijkenisse & Reinis

De slogan van het bedrijf Reinis is 'dichtbij, flexibel, voordelig'. Dichtbij betekent in Nissewaard, de gemeente waaronder Spijkenisse valt. Reinis is een zelfstandige onderneming en houdt zich bezig met afvalinzameling en reiniging. Er werken 65 mensen, bij sommige werknemers ontdekte de directie moeilijkheden met taal- en digitale vaardigheden. Maar wat doe je als werknemers zelf dit probleem helemaal niet zien? Via Stichting Lezen & Schrijven kwamen zij in contact met Bibliotheek de Boekenberg.

AANLEIDING

Een lid van het management van Reinis merkte bij werknemers een gebrek aan basisvaardigheden op. Zij is eerder in aanraking geweest met laaggeletterde werknemers bij een vorige werkgever en is hierdoor extra alert. Het gebrek aan basisvaardigheden uitte zich in problemen bij het lezen van werkinstructies, het niet inloggen in digitale accounts (en daardoor niet op de hoogte zijn van ontwikkelingen binnen het bedrijf) en moeite bij het bedienen van computergestuurde machines. Reinis is samen met Stichting Lezen & Schrijven, de Gemeente Nissewaard en Bibliotheek Boekenberg om tafel gaan zitten. Stichting Lezen & Schrijven ondersteunde het bedrijf bij het vinden van financiën, door hen te wijzen op het stimuleringsfonds.

MOTIVATIE

Het bedrijf Reinis ervaart een probleem: medewerkers beschikken over onvoldoende basisvaardigheden om hun werk goed uit te voeren. Naast beperkte digitale vaardigheden bestaat het vermoeden dat een deel van de werknemers ook laaggeletterd is. Het is geen onderwerp dat makkelijk bespreekbaar is. Laaggeletterde werknemers komen hier niet snel voor uit, als ze het al van zichzelf weten. De wens is dan ook onder het mom van digitale scholing laaggeletterdheid aan te pakken. De medewerkers geven zich vrijwillig op voor de intake en lessen. Bibliotheek de Boekenberg heeft een goed lopend Taalhuis, speelt een belangrijke rol in het sociaal domein van Spijkenisse en heeft ervaring met Taal & Werk-trajecten. De deelnemende partijen reisden gezamenlijk af naar de BAR-gemeenten (Barendrecht, Alblasterdam & Ridderkerk) waar een vergelijkend project loopt. Iedereen was direct enthousiast!

KORTE PROJECTOMSCHRIJVING

Het project kent een langgerekt voortraject. Verhuizingen en onderlinge afstemming vertragen aanvankelijk het project. Na een aantal maanden maakt de bibliotheek een offerte en concretiseert dit later in een plan van aanpak. De eerste drie acties in de uitvoerende fase zijn: werving, intake en de lessen. Reinis werft onder zijn medewerkers tijdens een 'kaas & worst-bijeenkomst'. De 'kaas & worst-bijeenkomst' is een begrip onder de werknemers van Reinis. Het is de bijeenkomst waarin de directie zijn medewerkers informeert. Op deze bijeenkomst zal de directie hen informeren over het belang basisvaardigheden. De bibliotheek is ook vertegenwoordigd om aanvullende informatie te geven. En er is een taalambassadeur ingeschakeld om de boodschap nog beter over te brengen. In dezelfde periode besteden de teamleiders tijdens de werkoverleggen aandacht aan basisvaardigheden. De informatie in de bijeenkomst en werkoverleggen is cruciaal, want naar aanleiding daarvan melden vrijwilligers zich vrijwillig aan. Dit is belangrijk: meedoen is vrijwillig, er wordt geen druk uitgeoefend. De aanmeldingen vormen de spil van de vorm en inhoud van de lessen. Aan de hand van de intakes adviseert de bibliotheek welk aanbod het best past. Er zijn verschillende mogelijkheden (of combinaties daarvan):

- Nederlandse taalles door een NT2 of NT1 docent
 - Digitale vaardigheidstraining door een mediacoach
 - Onderbrengen in bestaande andere cursussen
 - Taalmaatjes, of andere individuele begeleiding
- Uitgangspunt is maatwerk te leveren met inzet van gecertificeerde docenten en vrijwilligers. De lessen zijn gericht op praktijksituaties op het werk, maar kunnen ook in de privésfeer liggen. In januari 2018 start de uitvoering van het project.

Bibliotheek de Boekenberg
in Spijkenisse

DOELSTELLINGEN

Het verhogen van basisvaardigheden van medewerkers van Reinis. De doelstelling kan pas specifiek geformuleerd worden als de leervraag van de medewerkers bekend is.

DOELGROEP

Bij Reinis werken voornamelijk mannen, merendeels allochtoon. De medewerkers zijn laagopgeleid en Reinis vermoedt dat zich onder oudere medewerkers laaggeletterde NT1'ers bevinden.

SAMENWERKING

Dit project kent vier partners: Reinis, Bibliotheek de Boekenberg, Stichting Lezen & Schrijven en de Gemeente Nissewaard. Een stafmedewerker personeelszaken en de HR-manager van Reinis zijn de vertegenwoordigers van het afvalbedrijf in dit project. Het bedrijf motiveert en enthousiasmeert alle medewerkers. Bovendien investeert het tijd en geld in het project. De medewerker sociaal domein van de bibliotheek is projectleider van het project Digi (Taal) & Reinis. Zij verzorgt de intake, adviseert over trajecten, ontwikkelt trajecten en levert gecertificeerde docenten. Stichting Lezen & Schrijven denkt mee en adviseert in het project. Daarnaast attenderen en adviseren zij Reinis bij de aanvraag van gelden via de stimuleringsregeling. Gemeente Nissewaard denkt mee met betrekking tot een passend aanbod in de stad en is eindverantwoordelijk voor de besteding van de WEB-gelden.

FINANCIERING

Het project wordt waar mogelijk gefinancierd uit WEB-gelden en een bijdrage van het stimuleringsfonds.

ORGANISATIE LESSEN

Over de exacte inhoud en vorm van de lessen is pas na de eerste medewerkersbijeenkomst iets te zeggen. Het hangt af van de aanmeldingen en leervraag van de medewerkers; de lessen worden immers op maat gemaakt. De intake zal meer duidelijkheid hierover scheppen. Werknemers volgen de lessen gedeeltelijk onder werktijd en gedeeltelijk in eigen tijd. Groepslessen vinden plaats in de Boekenberg, een veilige leeromgeving waar alle faciliteiten aanwezig zijn. Bovendien is het Taalhuis gehuisvest in de bibliotheek, dus lessen worden gevolgd in de nabijheid van ondersteunende kennis en materiaal. De groepen bestaan uit vijftien deelnemers. De medewerkers – afhankelijk van samenstelling en grootte van de groep – leren de volgende vaardigheden: lezen (instructies kunnen lezen), schrijven (e-mail en overdrachten kunnen schrijven) en digitale vaardigheden (computers kunnen bedienen).

EVALUATIE

Over het evalueren zijn nog geen formele afspraken gemaakt. De cursisten krijgen een begin- en eindtoets.

EEN LEVEN LANG LEREN!

Aandachtspunten:

- In het voortraject investeerde de bibliotheek veel uren zonder dat er enige zekerheid was, de volgende keer zouden zij bij aanvang van het voortraject een intentieverklaring afsluiten.
- Het is niet gebruikelijk om in het bedrijf om laaggeletterdheid aan de kaak te stellen. Door taal te combineren met digitaal hopen de partners meer te bereiken. Verder wordt niets verplicht gesteld, alleen intrinsiek gemotiveerde werknemers volgen lessen.
- Terminologie is zeer belangrijk, daarom praten de deelnemers in dit project liever over 'een leven lang leren' dan over 'laaggeletterdheid'. Medewerkers vinden het niet prettig om onder hun collega's gestigmatiseerd te worden.

Succesfactoren:

- Het is goede PR voor een bedrijf om deze trajecten te initiëren. Investeren in basisvaardigheden hoort bij maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Bronnen:

www.deboekenberg.nl

www.reinis.nl

Contactpersonen:

Evelien Goedknegt, teamleider Educatie & Sociaal Domein en Sandra van den Bosch, medewerker sociaal domein, de Bibliotheek Boekenberg

(digi) Taallesen

Samenwerkingspartners Bibliotheek Zoetermeer /
Volksuniversiteit & Afvalinzameling Gemeente

In Zoetermeer gebruiken inwoners de 'Afvalwijzer', een app met informatie over afvalscheiding, ophaaldagen en het zelfdepot. De papieren huisvuilkalender is hiermee komen te vervallen; de gemeente communiceert digitaal. Maar niet alle medewerkers van de gemeentelijke afvaldienst zijn taal- en digitaalvaardig.

AANLEIDING

De gemeente Zoetermeer wil de communicatie met haar medewerkers zo veel mogelijk digitaliseren. Dit is uiteraard een traject dat vele jaren zal duren. Maar op de weg ernaartoe kwamen er toch problemen aan het licht bij de afdeling Afvalinzameling. Medewerkers missen ervaring en vaardigheden met computers, wat zich uit in o.a. het niet lezen van e-mail en moeite met digitale handelingen als zij zich ziekmelden of vrij willen nemen. De medewerkers blijven zo afhankelijk van anderen en missen essentiële informatie. Gemeente Zoetermeer biedt de medewerkers aan om hun digitale en leesvaardigheden verder te ontwikkelen.

De gemeente zocht contact met de directie van de Volksuniversiteit over het opzetten van taallessen voor personeel van de Afvalverwerking. Met ingang van februari 2017 valt de Volksuniversiteit onder de organisatie van de bibliotheek waardoor het project trapsgewijs onder de bibliotheek valt. Waar de functie in dit project van de bibliotheek of de Volksuniversiteit verschilt wordt de partner separaat genoemd, anders wordt in deze beschrijving gesproken over de Bibliotheek|Volksuniversiteit.

MOTIVATIE

Taalontwikkeling en leesbevordering behoort tot de kerntaken van de bibliotheek. De Volksuniversiteit ziet de taallessen aan bedrijven als uitbreiding van haar aanbod. De Afvalverwerking wil zijn werknemers beter laten functioneren en investeert in basisvaardigheden.

KORTE PROJECTOMSCHRIJVING

Na het eerste contact tussen Gemeente Zoetermeer en de Bibliotheek|Volksuniversiteit volgen verschillende bijeenkomsten. Een groot aantal medewerkers van de afdeling Afvalinzameling wordt geïnterviewd waarbij de vraag “Wat wil je leren?” centraal staat. De teammanager van de afdeling stelt een lijst van vaardigheden op die geoefend en beheerst moeten worden. Er is contact met het Taalhuis en hierdoor ook met Stichting Lezen & Schrijven, zij den-

ken mee met het samenstellen van het lespakket. Voor het project is een docent Nederlandse taal beschikbaar die de medewerkers toetst. De resultaten van de toets gecombineerd met gesprekken met de leidinggevende vormen de input voor het portfolio. Dit portfolio speelt een belangrijke rol in het leerproces. Per werknemer is een portfolio gemaakt, met op maat geselecteerde leerstof. Het accent ligt op taal en digitaal en de nadruk ligt op vaardigheden om de functie goed uit te voeren – denk aan een mail schrijven en zinnen kunnen formuleren –, maar in principe betreft het aanbod een compleet pakket van vaardigheden. Met het portfolio houdt de docent de voortgang van de medewerkers bij. Iedereen kan op zijn eigen tempo werken. Iedere week worden de resultaten genoteerd in het portfolio.

DOELSTELLINGEN EN DOELGROEP

De doelstellingen zijn niet formeel vastgelegd. Het gaat erom dat medewerkers beter in taal en digitaal worden en daardoor hun functie beter uit kunnen voeren. De doelgroep betreft de wat oudere man, zowel autochtonen als allochtonen.

SAMENWERKING

In principe is het een samenwerking op operationeel vlak tussen de Bibliotheek|Volksuniversiteit en het bedrijf. Verder heeft de bibliotheek met haar Taalhuis een rol gespeeld in de beginfase en faciliteert in laptops.

FINANCIERING

Het project wordt gefinancierd uit WEB-gelden.

ORGANISATIE LESSEN

De lessen starten met een toets, de volgende toetsen zijn geselecteerd: Leestoets 1, Leesmeter en Digimeter. Leestoets 1 moet in ieder geval voor het van start gaan van de lessen afgenomen worden. Voor alle medewerkers wordt een lijst gemaakt met daarop vermeld welke vaardigheden geoefend moeten worden. Als deze vaardigheden aantoonbaar beheerst worden, kan de medewerker dit onderdeel afsluiten. Is de lijst afgewerkt? Dan is de betreffende persoon voldoende gedigitaliseerd om zijn werk voor de gemeente Zoetermeer naar behoren uit te kunnen voeren. De cursus wordt afgesloten met Leestoets 2 en de cursist ontvangt een Certificaat. Op dit moment zijn er 43 medewerkers, drie van hen hebben aangegeven dat ze niet mee willen doen. Binnen de groepen van zes personen kan iedereen een individueel traject volgen. De lessen vinden wekelijks op de werklocatie plaats, onder leiding van een gecertificeerde docent van de Bibliotheek|Volksuniversiteit. De bibliotheek faciliteert door laptops te leveren aan het project. De werknemers volgen de lessen binnen hun werktijd.

Bibliotheek Zoetermeer

Het lesprogramma is op maat samengesteld door de docent. Naast de Taalmeter, de Digimeter en de leestoetsen werden richtte de aandacht in de lessen zich op de vaardigheden:

- Digimeter
- Taalmeter
- Leestoets 1
- Leestoets 2
- Klik & Tik
- Wachtwoordbeheer
- Gebruik printer
- Gebruik scanner
- Post van het werk lezen
- E-mailen
- E-mail met bijlage verzenden
- Individueel Keuze Budget
- Profit beheren
- Informatie van de gemeente op Internet lezen
- Nieuwsberichten lezen op Internet
- Internetbankieren
- DigiD aanvragen en gebruiken
- Algemene informatie op internet zoeken
- Op Marktplaats zoeken
- Op Internet kopen

EVALUATIE

Wekelijks worden resultaten van de medewerkers bijgehouden. Het project is nog in een ‘proeffase’. Er is ruimte om tijdens de uitvoering de aanpak te wijzigen.

Bronnen:

- www.volksuniversiteit-zoetermeer.nl
- www.bibliotheek-zoetermeer.nl

Contactpersoon:

Maartje van Putten, de Bibliotheek/Volksuniversiteit Zoetermeer

BIBLIOTHEEK & BEDRIJF	CONTACT TOT STAND DOOR	PARTNERS	AANBOD	EVALUATIE	CONTACTPERSOON
Bibliotheek Den Haag Biesieklette <i>Re-integratiebedrijf</i>	Initiatief van bedrijf Er werd al samengewerkt	Bibliotheek Taalhuis Biesieklette Taal+ ROC Mondriaan	Taallessen NT2 Gedurende 12 weken 1 dagdeel	sept	Réka Deuten- Makkai
Bibliotheek Hoeksche Waard Zorgwaard <i>Zorginstelling</i>	Initiatief van bedrijf Er werd al samengewerkt	Bibliotheek Zorgwaard	Klik & Tik 3 lessen	Niet gestart	Rida van Kints
Bibliotheek Maassluis Midden Delfland Stroomopwaarts <i>Participatiebedrijf</i>	Vanuit het taalnetwerk	Bibliotheek Taalhuis Stroomopwaarts	Alle basisvaardigheden Wekelijks	Continu	Barbara Teuben
Bibliotheek Oostland Ahold <i>Supermarkt</i>	Lezen & Schrijven bracht partners bijeen	Bibliotheek	Taallessen Ahold	Continu Wekelijks	Karliën van Bijnen Esther de Wit
Bibliotheek Oostland Ammerlaan <i>Tuinbouwbedrijf</i>	Vanuit het bedrijf via de Lions	Bibliotheek Ammerlaan	Taallessen Wekelijks	Continu	Karliën van Bijnen Esther de Wit
Bibliotheek Spijkenisse Reinis <i>Afval- en reinigingsbedrijf</i>	Lezen & Schrijven bracht partners bijeen	Bibliotheek Reinis	Taallessen Digitale lessen nog niet bekend	Niet gestart	Evelien Goedknecht Sandra van den Bosch
Bibliotheek Zoetermeer Volksuniversiteit Gemeente Zoetermeer <i>Afvalinzameling Gemeente</i>	Gemeente zoekt contact met de Volksuniversiteit	Bibliotheek Volksuniversiteit Gemeente	Taallessen Digitale lessen Wekelijks	Continu	Maartje van Putten